

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 Egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
 GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Mihály nagyvajda előkészítése nagy feladataira.

Azok az ünnepségek, amelyeknek során Mihály trónörököszt hadnagygyá avatták, mély benyomást keltettek nemcsak az ország, hanem a külföld közvéleményében is. Az ünnepségek is túllépték a nemzeti kereteket, amennyiben azokon külső országok is képviseltették magukat részben katonai, részben polgári küldöttségek útján.

Párt elnöke, Gróf Bethlen György is, feleségével együtt.

A világsajtó az esemény méltatása mellett, nagy figyelmet fordít Mihály nagyvajda személyének méltatására.

Mihály nagyvajda most töltötte be 16. életévét. Öfelsége külön tanári bizottsággal végezteti nevelését, amelynek tanácskozásain maga is

Képünk Öfelségét a királyt és Mihály trónörököszt külföldi résztvevők közt ábrázolja. Az udvari páholyban jobbról áll Öfelsége, tőle balra Gusztáv Adolf svéd trónörökös, tovább balra sorjában Habsburg Antal főherceg, Károly belga főherceg, Pál jugoszláv kormányzó főherceg és a kép balszélén az ünnepelt Mihály nagyvajda.

Az ország belső ünnepére hivatalosak voltak a katonai, művelődési, gazdasági, társadalmi szervezetek vezetői s természetesen a kormányzati tényezők mellett az ország politikai pártjai. Ez utóbbiak között legfelsőbb meghívás alapján megjelent az Országos Magyar

részt vesz. A nagyvajda most az ötödik gimnáziumot járja. Az osztály ott van a királvi palotában. Tanuló társakul tizenkét növendéket vettek föl az ország különböző társadalmi osztályából. A magyar és német lakosságot egy-egy fiú képviseli a nagyvajda tanuló társai közt. Ezek épen úgy vizsgáznak, mint a többi iskolák tanulói, természetesen a tanítási órákon kívül is gondos felügyeletben részesülnek, az ország nevezetességét sűrűn látogatják.

A hadnagyi kinevezés persze nem változtat a polgári nevelés menetén, Mihály nagyvajdának nemcsak katonai gyakorlatra, de szaktudásra is szert kell tennie az ifjú évek folyamán.

Rokoni látogatás.

A magyar fővárosnak előkelő látogatói voltak: Hannula finn közoktatásügyi miniszter és felesége néhány napig a magyar művelődési intézményeket tanulmányozták. A találkozást a rokonságból folyó kapcsolatok megbeszélésére is fölhasználták. Művelődési egyezményt kötöttek, amely mindkét ország haladását szolgáltni fogja.

Albánia huszonöt éves önállósága.

A Balkán-félsziget legkisebb országa fényes ünnepekre készül: Albánia ezelőtt 25 évvel jutott önállóságra. Az albánok Európa legősibb népei közé tartoznak. Függetlenségükért már a régi görögök és rómaiak ellen is harcoltak. Kicsiny számú nép voltak s ezért többnyire leigázott állapotban éltek. Egyideig szerbek, bolgárok uralkodtak rajtuk, majd török fennhatóság alá kerültek. Nem nyugodtak bele sorsukba, sokszor föltámadtak elnyomóik ellen. Amikor a

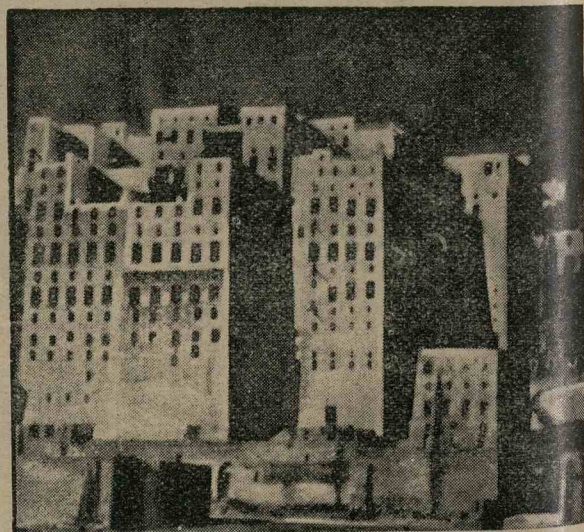

Achmed Zogu.

törökök uralma alól fölszabadultak, Olaszország és az Osztrák-Magyar birodalom kelt versengésre Albánai megnyeréséért. 1913-ban a hatalmak független országnak nyilvánították. Wied Vilmos lett az ország fejedelme. A világháború alatt Wied herceg elmenekült s Albánia a békekötések után a szerbek és az olaszok vetélkedésének tárgya lett. A fegyveres fölkelésekben nagy szerepet játszott egyik törzs. előkelő fia, Achmed Zogu. Úgyes politikával az ország eredeti határait visszaszerezte, a belső rendet megszilárdította, a művelődés folyamatát megindította. Albánia fejlődésére jellemző, hogy egyáltalán nincsenek vasutjai, az autóbusz-forgalom azonban kitűnő utakon bonyolódik le. Achmed Zogu megkapta munkásságának jutalmát: népe királynak választotta.

Az ezeregyéjszaka országa.

Ázsia és Afrika között terül el a nagy kiterjedésű Arab-félsziget, amelynek közel tizenkét millió arab lakója van. A arab nép legnagyobb része pusztákön és sivatagokon pásztorkodó életet folytat. A világháború óta az arab népben is ébredőben van a nemzeti öntudat. Hajdan kiváló írók és tudósok voltak. Különösen a történelem írásban és a csillagászatban, továbbá az

ezekkel rokon tudományokban tüntek ki. A közhasználatban levő számjegyeket arab számjegyeknek hívják ma is. Történetírók a magyarok honfoglalás előtti történetéről sok értékes adatot jegyeztek fel az utókor számára. Arabia partvidékein és termékenyebb részein a művelődés új lendülettel kezd fejlődni. Képünkön Schibam város háztömbjeit mutatjuk be. A kép úgy hat, mint hogyha amerikai felhőkarcolókat látnánk. A képeken látható építkezési mód Arabia száraz és fagymentes éghajlata alatt célszerű. Itt agyagból is kitűnő tartós épületeket lehet építeni. Az arab nemzeti mozgalom a világ érdeklődésének középpontjába került. Hétről-hétre sulyos összeütközések történnek Palesztinában, mert az arabok nem akarják átengedni a zsidóknak a kijelölt területeket.

Külföld.

A londoni tanácskozások. A spanyol be nem avatkozási bizottság tárgyalásain dicséretre méltó belátást tanusítanak a szovjeten kívül valamennyi résztvevő állam megbízottjai. Nemesak az olasz, de következőképpen a német kiküldöttek engedtek eredeti merev álláspontjukból, hanem a francia megbízott is komolyan működött közre a megegyezés létrehozásán s hogy a tanácskozások mégsem jutottak mindeddig sikeres befejezésre, annak egyetlen oka a szovjet képviselőjének makacssága. Ő ugyanis csak akkor akarja elismerni a Franco tábornok hadviselési jogát, amikor mindkét részről kivonják az önkéntes csapatokat. Ezzel szemben a többi hatalom elfogadta azt az angol javaslatot, hogy az önkéntesek kiszárlításának megkezdésével egyidejűleg megtörténik a hadviselési jog elismerése.

Különben meg van az egyetértés abban, hogy az önkéntesek számát mind a két harcoló

Őszi ültetésre

Teleki Arvéd faiskolája **Iara**, jud. Turda ajánl: Jonathan, Ontario London, Török Bálint, Batul, Arany Pármen, Boskoop szépe

alma csemetéket

Rákóczy, Ageni **szilva** ringló, nagygyümölcsű eper és ribizke folytontermő málnafüveket tíz és száz darabonként előnyös árban.

elnél nemzetközi bizottság fogja megállapítani s a kiszárlítás megkezdésekor teljes szigorúval visszaállítják mind a szárazföldi, mind a tengeri ellenőrzést.

A nemzeti csapatok az északi harctéren nagy győzelmet arattak s a még a köztársasági kormány uralma alatt volt egész északi területet birtokba vették. Ez alkalommal sok hadianyag került a nemzetiek kezébe és a köztársasági csapatokból sokan csatlakoztak hozzájuk. Rövidesen meg fog indulni az egész nemzeti hadsereg támadása a köztársasági kormány ellen; most már komoly siker kilátásával.

A Földközi-tengeren újabb kalóztámadások voltak, már nem tengeralattjáróktól, hanem ismeretlen nemzetiségű repülőgépektől. E támadásoknak egy francia teherszállító hajó áldozatául esett s egy francia hadihajó súlyos sérülést szenvedett. Ez is szükségesé teszi a minél szigorubb ellenőrzés foganatosítását.

A kínai harctér. A japáni csapatok Sanghái környékén óriási áldozatok árán jelentékeny eredményeket értek el, de nem sikerült a kínai hadsereget felbomlasztaniok, mert az rendben vonult vissza megerősített második állásába. A visszavonulás rendjének biztosításában nagy része volt annak a harmincezer főnyi kínai csapatnak, amely a visszavonulást fedezte. Ennek a seregnek tagjai páronként összekötötték magukat és testükön robbanó anyagokat elhelyezve, a végsőkig ellenállottak. A robbanó anyagok felrobbanása folytán nemcsak maguk pusztultak el, hanem az ellenségben is nagy pusztulást

okoztak. Az előre nyomuló japáni csapatok előtt mindegyre földalatti aknáknak is robbantak fel, százával pusztítva el őket.

Az északi harctéren nagyobb esemény nem történt. A déli harctéren pedig súlyosítja a helyzetet az, hogy a japáni repülők megtámadtak olyan angol űrhelyeket is, amelyeknek fekvését ismerniök kellett s egy angol katonát megöltek. Azóta az angolok védekeznek s lövik a japáni repülőket, ha a nemzetközi terület felett megjelennek. Az olasz űrhelyet szintén érte az angolokéhoz hasonló veszteség s lehet, hogy ennek befolyása lesz Olaszországnak Japán iránti rokonszenvére.

Olaszország Németország gyarmataiért. A német kormány megint bejelentette Németország igényét háboru előtti gyarmataira s egyuttal egy megfontolásra érdemes tervet is felvetett. Ez a terv egy nemzetközi gyarmat létesítése Afrikában, ahol Anglia, Franciaország, Németország és Olaszország közösen dolgoznának.

Kétségtelen, hogy ilyen közös munka alkalmas volna a megbékélés előmozdítására. Sikerére azonban szükséges az érdekkörök valamint a munkakörök előzetes elhatározása. Ez pedig nagyon nehéz dolog, aminek megoldására ma halálhívan kilátás.

A szovjet uralom mértéke. Megbízható adatok szerint a szovjet eddig tizenkét millió embert végeztetett ki, akik közül majdnem tízmillió földműves volt. Ennek ellenére a kormány nem tudta megvalósítani kitűzött célját, sőt hátróztottan a felé az irány felékezdtek legnagyobb része hiva volt.

Legujabban Kun Béla, volt magyar szovjethóhér ügye körül tárgyalásra. A kit — úgy lehet — Oroszországban ér utol végzete.

A magyar nemzeti színház. Pényes ünnepségekkel emlékeztek meg Magyarországon az első budapesti állandó magyar színház felépítésének századik évfordulójáról. Az ünnepségen résztvevett a kormányzó, a kormány és a magyar társadalom színe-java. Ez a színház különben nem az első állandó magyar színház volt, mert tudvalevő, hogy a kolozsvári színház akkor már több éve működött.

Az első telepés falu, Szabolcs vármegyében, a román határ mentén felépült az első magyar telepés falu. A neve Aporháza, mert azon a területen épült, ahol a török-dúlás idején elpusztult Aporháza állott.

Az új község lakói volt zselérek és gazdasági cselédek, akik — családjuk nagyságához képest — 10-15 holdnyi birtokot s házastelket kaptak. A birtokok és a ház csekély árát hosszú időn át, kis részletekben fizetik meg.

A község felavatása lélekemelő ünnepséggel történt s a pontosan kidolgozott terv szerint több hasonló község szervezése fogja követni.

Rendezik a horvátok helyzetét. Stojadinovics jugoszláv miniszterelnök nagyobb beszédben emlékezett meg a horvát és a szlovén önállósági törekvésekről s ezekkel szemben kijelentette, hogy Jugoszlávia egyformán hazája minden délszláv nemzetnek, azonban gondoskodni fognak arról, hogy a tagköri önkormányzatban valamennyien kielégíthessék jogos nemzeti kívánságaikat.

Juhok, szarvasmarhák **májmetélybetegségét** biztosan gyógyítja: EGGER-féle

»MONIL«

Olcsó, megbízható, egyszerű kezelés

Német-cseh ellentét. Egy észak csehországi német városban tartott német politikai gyűlés után a cseh rendőrség összetűzött a résztvevőkkel, karhatalmat alkalmazott s több német polgárt bántalmazott, köztük képviselőket is. Ezzel az esettel kapcsolatban a németországi újságok nagyon élesen támadták Csehországot s mikor a berlini cseh követ ezért elégtételt kért, kérelmét elutasították azzal, hogy a támadás nem volt olyan erős, mint a cseh rendőrség eljárása. Allitóltag eddig még soha nem történt meg, hogy külföldi újság felszólalását ilyen módon utasították volna el.

A kisebbségek sorsa. A francia miniszterelnök félhivatalos újságja nagyon szükségesnek tartja a megegyezést a kisantant államai és Magyarország között s örömmel üdvözli az ezen a téren eddig már megtett lépéseket. Nyilatkozott ebben a kérdésben Darányi magyar miniszterelnök is. Szerinte a megegyezés alapfeltétele a magyar kisebbség sorsának enyhítése. Ez különben régi és állandó magyar álláspont.

Zavargások egy francia gyarmaton. Marokkó francia gyarmaton az arab pártok vezéréit letartóztatták. Az arab vezetők letartóztatásával az arab nemzeti mozgalmak nem csillapodtak le. A tüntető arabok és a rendfenntartó francia katonaság között több helyen összeütközések történtek. Az utóbbi

harcok során négy tüntetőt lelőttek. A vizsgálat során megállapították, hogy nem csupán marokkói mozgalomról van szó, hanem a marokkói események szoros összefüggésben állnak az arabok palesztinai mozgolódásával és általában függetlenségi mozgalmakkal.

Mussolini beszéde. Mussolini a fasizmus diadalának ünnepén külpolitikai vonatkozású beszédet tartott. Beszédében a legnagyobb barátság hangján emlékezett meg Németországról és annak a felfogásnak adott kifejezést, hogy Németország gyarmatait vissza kell adni. Mussolini bátor hangú beszédében kikelt a bolsevizmus ellen és kijelentette, hogy Olaszországnak békés szándékai vannak, azonban érdekeit mindig kész fegyveresen megvédeni. Angliában és Franciaországban vegyes érzelmekkel fogadták Mussolini beszédét.

Tanítók, lelkészek, nőszövetségek figyelmébe!

Az Új Cimbora, a megnyitvánuló érdeklődés alapján, mint eddig minden évben — közkívánatra ismét összeállítja *ősz szindarab sorozatát* — amelyben található *karácsonyi, anyáknap, vizsgai* és más alkalmi szindarabok. A sorozat ára portóval együtt 25 lej. Előre beküldendő!

Ezen kívül külön füzetként megjelentette *Simon Sándor: „Karácsonyi örömök”* és *Kirákné Kovács Emma: „Mikulás, Krampuszok és szegény kisfiú”* c. szindarabjait. A kettő egybefűzve, portóköltéssel együtt csak 20 lej. Megrendeléseket már most elfogadunk a pénz előzetes beküldése mellett.

Belpolitikai hírek

Fontos politikai tanácskozások voltak a sinajai ünnepek után. Mihály nagyvajda hadnaggyá való kinevezésének ünnepségén megjelentek az összes pártvezérek. Az ünnepek után a pártvezérek között beható tanácskozások kezdődtek. A jelenleg változás előtt álló belpolitikai helyzetet mérlegelték. Tătărescu miniszterelnök Vaidával és Cogăval tárgyalt. A kisebb pártok vezérei egymás között folytatnak beható tárgyalásokat, hogy milyen álláspontot foglaljanak el a küszöbön álló választások alkalmával? A tanácskozásokba Jorga is bekapcsolódott. Altitól a sinajai tanácskozásoknak tényleges eredménye is lesz. A választások idejére liberális színezetű pártközi kormány fog alakulni, amelyben a liberálisokon kívül Brătianu, Georghe, Vaida és Iunian is részt fognak venni.

Készülődés a választásokra.

Az igazságügyi minisztérium a közeledő országos választásokkal kapcsolatban nagyfontosságú körrendeletet küldött a törvényszékekhez. Elrendelte, hogy a választási igazolványok nyomtatványait mielőbb rendeljék meg és adják ki minden egyes állampolgárnak, aki a választási névjegyzékben szerepel.

A parlamentet az összehívás után azonnal fel fogják oszlatni. November hónap folyamán a parlamentet rövid ülésre hívják össze. A parlamentet az összehívás után királyi kéziratral felosztatják. Minden valószínűség szerint ez alkalommal megállapítják a választások pontos határidejét is.

A nemzeti-parasztpárt nagyban készül a választásokra. A román nemzeti-parasztpárt elnöki tanácsa gyűlést tartott Bucurestiben. A gyűlésen Michalache pártelnök hangoztatta, hogy a nemzeti-parasztpárt nagy reménységekkel tekintet a politikai helyzet alakulására. A vita során megállapították, hogy a választásokra való tekintettel, minden előszületet meg kell tenni, hogy a nemzeti-parasztpárt győzelmét biztosítani lehessen.

Pesti színésznő utja a mexikói milliókig. Egy pesti színésznő érdekes karrierjéről eredeti képekkel illusztrált cikket közöl a *Délbáb* új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Hírek

Az angol király meghívta II. Károly király öfelségét Angliába. VI. György angol király hagyományos és ünnepi keretek között nyitotta meg az angol törvényhozás új ülésszakát. Megnyitó beszédének külpolitikai vonatkozású részében többek között ezeket mondotta:

— Kapcsolataink a külhatalmakhoz továbbra is barátságosak. Novemberre meghívtam a belga királyt angliai látogatásra és a jövő év tavaszára meghívást intéztem Románia királyához. Örömmel fogom üdvözölni öfelségeik látogatását és remélem, hogy ezek a látogatások előmozdítják az orszá-

Jönnek a téli hosszú esték!

Rendelje meg mielőbb a Magyar Nép olcsó gazdasági könyveit.

I. sorozat.

1. Mérnök: A földmérés kis könyve.
2. Valló—Török: A méhtenyésztés vezérfonala.
3. Cs. Lázár László: Mezőgazdasági utmutató. Első rész: Talajművelés és trágyázás.
4. Második rész: Növénytermelés.
5. Dr. Szász Ferenc: Mindennapi kenyérünk. Öt kötet kitűnő gazdasági szakkönyv 110 lej helyett csak 85 lej.

II. sorozat:

1. Dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölestermelők számára.
2. Balogh A.: A kisebbségek védelme.
3. Dr. Páter Béla: Csodahatású gyógynövények.
4. Konopi Kálmán: Jó búzából lesz a jó kenyér.
5. Breznai: A tüzzoltás és tűz ellen való védekezés. Öt kötet gazdasági szakkönyv 105 lej helyett csak 80 lej.

A két sorozat együtt összesen 10 kötet, 215 lej helyett csak 158 lej.

A pénz előzetes beküldése esetén portómentesen küldi a Magyar Nép kiadóhivatala Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

gánk között fennálló barátságos viszonyt.

Megünnepezték Besszarábia függetlenségének ünnepét. Besszarábia függetlenségének évfordulóját Chisineau-ban fényes ünnepségek keretében ülték meg. Az ünnepségen résztvett a kormány több tagja.

Krisztus-király ünnepe. A Katolikus Népszövetség központja körlevélben hívta fel tagozatainak figyelmét, hogy Krisztus-király ünnepét idén különös fényvel üljék meg. A központhoz érkező jelentések szerint mindenütt szép ünnepségek voltak Krisztus-király ünnepén.

Leszállítják a katonatisztek nyugdíjazási korhatárát. A kormány a hadügyminiszter javaslatára a katonatisztek nyugdíjazásának korhatárát leszállította. Így az idősebb tisztek közül nagyon sokan kerülnek nyugdíjba. Ezzel az intézkedéssel a fiatalabb tiszti nemzedék érvényesülésének és haladásának lehetőségét akarják biztosítani. Hír szerint rövidesen ezernél több tisztet fognak nyugdíjazni.

Jól sikerült az udvarhelyi háziipari kiállítás. Székelyudvarhelyen jól sikerült háziipari kiállítás volt. A kiállítást nagyon sokan látogatták meg.

Magyar tudós dicsősége. Szent-Györgyi Albert szegedi egyetemi tanár a vitamin kutatások terén elért eredményes munkássága jutalmául megkapta a legnagyobb tudományos kitüntetést, a *Nobel-díjat* Szent-Györgyi Albert munkásságával és felfedezéseinek jelentőségével lapunk következő számában részletesen fognak foglalkozni.

Vérszegény, sápadt, étvágytalan, legyengült és gyakori fejfájásban szenvedőknek teljes gyógyulást nyújt a

Dr. Földes-féle

FERROL Vastáplikör.

A leghatásosabb és legeredményesebb hízoló, erősítő vér és izomgyarapító szer. — Minden gyógyszerárban és drogueriarban **100** — Lei egy üveg.

Nem állapítják meg újra a ház- és földadót. A hivatalos lapban rendelet jelent meg a ház- és földadó jövő pénzügyi évrre szóló megállapításáról. A rendelet szerint *a folyó évben nem lesz új föld- és házáadó megállapítás, hanem az 1936—37. évben érvényes adót átvisszik az 1938—39. pénzügyi évre.* Ha valakinek időközben az adóalapot képező föld vagy házjövödelme 25 százalékkal emelkedik vagy apad, az adót a változásnak megfelelően hivatalból emelik vagy csökkentik.

A svéd trónörökös látogatást tett Sepsiszentgyörgyön és Brassóban. Gusztáv Adolf svéd trónörökös, Mihály nagyvajda hadnaggyá avatásának ünnepe után az ország több vidékét látogatta meg. A svéd trónörökös volt Brassóban és Sepsiszentgyörgyön is. Sepsiszentgyörgyön ellátogatott a székely Nemzeti Muzeumba is. A muzeum vezetősége két diszes, régi kancsót adott emléke a nagy látogatónak.

Felmentették Páll Ferenc szerzetest. Páll Ferenc, ferenc-rendi szerzetes, a mikházi ferenc-rendi zárda főnöke, a tavalyi év elején felvilágosította a szülöket, hogy gyermekeiket minden aggodalom nélkül irassák be a zárda elemi iskolájába. A esendőrőrmester Páll Ferencet államellenes izgatás címén per-

be fogta. A marosvásárhelyi törvényszék azonban elejtette az izgatás vádját.

Adakozás a határszéli erődí-ések költségeire. Románia nyugati határainak megerősítése, amint lapunkban jeleztük, tervszerűen folyik. Az építési költségekre a kormány gyűjtőmozgalmat indított. Az önkéntes adományok rendszerével a kormány belső kölesön kivételsét akarja elkerülni.

A királyhágómelléki református egyházkerület gyűlése. A királyhágómelléki református egyházkerület nagy érdeklődés mellett tartotta meg Sulyok István református püspök és Thury Kálmán egyházkerületi főgondnok elnöklete alatt évi rendes közgyűlését. Thury Kálmán főgondnok megnyitó beszédében felsorolta a királyhágómelléki református egyházkerület sérelmeit. Beszédében annak a reményének adott kifejezést, hogy Tătărescu miniszterelnök nagyváradi kijelentése után remélni lehet, hogy jobb idők következnek a magyarságra. Sulyok István püspöki jelentésében megemlékezett az orosz bolsevizmus veszedelméről és az istentagadókát ostorozta. A püspöki jelentés a magyar papok és tanítók dicséretével fejeződött be. Az egyházkerületi közgyűlés ki-mondotta, hogy megsürgeti a királyhágómelléki református egyházkerület jogi személyiségének elismerését, a lelkészek államsegélyének méltányosan való megállapítását és az iskolasegélyek folyósítását.

Mint 13 éves tanuló borzasztó sokat szenvedtem fejmegehülésben. Meglepő gyorsan segített a *Togal*. Sikeresen gyógyította édesatyám rheumatikus fájdalmait is. A *Togal*-tabletta nálunk nélkülözhetetlenné vált.

Mit kell tudni az új konverziós határidőről?

A konverziós adósok legközelebbi részletfizetési határideje november 15-ike. Jól tezik tehát, ha kellemetlenségek elkerülése végett idejében rendezik az előírt részleteket. A konverziós törvény által nyújtott kedvezmény következtében a november 15-én esedékes részletfizetés a következőképpen alakul:

A konverziós törvény alapján lecsökkentett adósság összege után kell fizetni a részleteket. A részletek különböznek a falusi és városi adósoknál. A falusi adós 1000 lej után 39 lej és 52 banit kell hogy fizessen. A városi adós 1000 lej után 67 lejt és 22 bani részletet fizet.

Református-napok Székelyudvarhelyen. Székelyudvarhelyen Erdély Református Nőszövetségeinek kiküldöttei ötnapos értekezletet tartottak. Az értekezleten résztvett Vásárhelyi János református püspök és felesége. A Nőszövetség elnöknőjének egyhangulag Vásárhelyi Jánosné választották meg. Az értekezlettel kapcsolatos ünnepségeken a falusi nép is résztvett. A református kolégium tornacsarnokában tartott ünnepségen falusi műkedvelők énekkel és szavalatokkal szórakoztatták a közönséget.

Kisbirtokosok panasza. A szamosfalvi katonai repülőtéren mellett kétszáz hold területet sajátítottak ki polgári repülőtér céljára. A polgári repülőtérén a repülőállomás építkezéseit megkezdték, sőt a gazdákat kötelezték, hogy épületeiket azonnal rombolják le. A gazdák földjeikért eddig semmi hártérítést sem kaptak. Ez-

Ezen az alapon könnyen kiszámíthatja bárki, hogy a konverziós törvény szerint csökkentett tartozásáért milyen összeget kell hogy fizessen? A fizetendő összegeken kívül a pénzintézetek esetleg különböző címen kisebb összegeket felszámíthatnak, ezek azonban a fizetendő részletekhez képest elenyészően csekélyek.

Igyekeznek mindenki idejében rendezni adósságát, mert a hanyagság súlyosan megboszosulja magát. Ha egyszer perelés alá kerül a konverziós adós, úgy a törvény által nyert előnyök a gyakorlatban csaknem semmivé válnak.

Ért több gazdából álló küldöttség jelent meg a kolozsvári ügyészségen és kérte az ügyészt, hogy szüntesse be a repülőállomás építkezéseit és a polgári repülőter munkálatait addig, amíg a kisajátított földek árát ki nem fizetik. Az ügyész megindította a vizsgálatot.

Ofelsége Csehszlovákiába megy vadászni. Benes csehszlovák köztársasági elnök II. Károly király Ofelségét vadászatra hívta meg. Ofelsége a meghívást elfogadta és rövidesen Csehszlovákiába utazik. Az uralkodó közben megtekinti a brüni vasgyárban készülő román hadianyaggyár gépeit is.

Gyermekszerencsétlenség a vizimalomnál. Gyimesközéplakon Csillag Béla Dénes nevű kétéves fia nagybátyja vizimalma körül játszadozott. A gátról a vízbe esett és megfuladt.

Királyi kegyelmet kapott egy magyar újságíró. Vuchetich Endre, temesvári újságírótlálamellenes izgatás címén hat-havi fogházbüntetéssel sújtották. A magyar újságíró közelebbről kezdte meg büntetésének leülését. Közben mozgalom indult meg, hogy Vuchetich királyi kegyelemben részesüljön. Ofelsége megkegyelmezett a magyar újságírónak.

Magyar labdarugó csapat nyerte a középeurópai kupát. A középeurópai labdarugó csapatok között folyó nagy tornát sorozatos küzdelmek után a budapesti ferencvárosi labdarugó csapat nyerte meg. A középeurópai futball-torna magyar bajnok-csapatja győzelme jutalmául ezüst kupát kapott.

Hova nem iratkozhatnak be magántanulók. A nemzetnevelésiügyi miniszter rendelete értelmében a kereskedelmi és ipari gimnáziumokba nem iratkozhatnak be magántanulók. Az intézkedést azzal indokolják, hogy ezekben az intézetekben gyakorlati tárgyakat is tanítanak, amelyeket a magántanulók az intézeten kívül nem tudnak megtanulni.

Súlyos sebet okozott a céltévesztett golyó. Bora Miklós, a Szatmáron levő Lomási Erdőipar vállalat tisztviselője a tátelepen revolverlövésben gyakorolta magát. Az egyik céltévesztett golyó Csorba László munkást nyakán súlyosan megsebesítette. A munkást kórházban ápolják.

Halálbüntetés vár Kun Bélára. Az angol újságok szerint Magyarország volt vörös zsoldnokára, Kun Bélára Oroszországban halálos ítélet vár. Az ítéletet november 12-én hozzák meg.

Szabادلábra helyezték a csucsaai szerencsétlenség egyik vádlóját. A csucsaai vasuti szerencsétlenség ügyében levezetett vizsgálat során megállapították, hogy a szerencsétlenségért Damian Arsenie, a gyorstehervonat mozdonyvezetője felelős, mert Kissebes állomásról engedély nélkül indult el. A kissebesi állomás forgalmi tisztviselője, Corneanu csak kisebb szolgálati hibát követelt el s így őt szabadelábra helyezték.

Megveszett és meghalt egy buziási asszony. Pusztai József, buziási gépész feleségét vesztett kutya harapta meg. Pusztai József Stanescu nyugalmazott ezredes, községi bírónak fordult, hogy felesége számára utaljon ki pénzt vasuti jegyre, hogy a kolozsvári Pasztör-intézetbe utazhasson kezelés végett. A községi bíró megtagadta a jegykiadását azzal az indoklással, hogy Pusztainé nem szerepel az állampolgárok névjegyzékében. Így Pusztainé nem került a Pasztör-intézetbe és vesztésében irtózatos kínok között meghalt. Pusztai József kártérítési pert indított a községi bíró ellen. A törvényszék 36 ezer lej kártérítést ítelt meg. Az ítélet megsemmisítette az ítéletet és elutasította Pusztai keresetét. Pusztai az ítélet ellen a Semmitőszékhez felebbezett.

Pusztit Csomafalván a vérhasjárvány. Csomafalván évről-évre megismétlődik a vérhasjárvány. Az idei járvány az eddigieknél sokkal súlyosabb, nagyon sok halálós áldozata van.

Borzalmas gyilkosság Constantában. Részeg kikötőmunkások meggyilkolták Vița Neculaj koresmárost és a kores-

máros öt alkalmazottját lemészárolták. A részeg gyilkosok borzalmas tettüket azért követték el, mert nem kaptak bort.

Vasárnap nem szabad italt árusítani. A pénzügyi hataóságok több koresmában és italmérésben rajtaütésszerű, vasárnapi vizsgálatot tartottak. Azokat a koresmárosokat, akik vasárnap szeszesitalokat árusítottak, súlyosan megbüntették.

Bélyeggyűjtők panasza. Egy új rendelet értelmében a postai bélyegeket használt és használatlan állapotban állami érték-papirnak tekintik. Így a bélyeggyűjtők külföldi cseréje nagyon megnehezült.

Megjelent az „Egészség“ októberi száma. A Dr. Normand által szerkesztett „Egészség“ című folyóirat gazdag tartalommal jelent meg. Cikkei közül kiemeljük a tifusz-betegség leküzdéséről szóló orvosi értekezést, továbbá a cukorbetegségről szóló nagyérdemű cikket. Ezek mellett számos rövid és hosszabb cikk teszi értékesé és változatossá a kiváló folyóiratot. A folyóirat megrendelhető a lap kiadóhivatalában - Kolozsvár, Cal. Regele Ferdinand 56. szám.

Elütött a vonat egy szekeret. A nagybányai vonat Buság mellett egyik átjárónál elütött egy szekeret. A szekeren ülő utasok közül ketten meghaltak.

Fajgalambok,

angol golyvások, rezgő pávák, angol parókások és Carrierek, vetők és komáromiak, német sirályok eladók.

Póstai szétküldés.

Papp M. Cluj, Str. Tebei 4.

Most jelent meg!

D. Veress Endre

Báthory István király

c. munkája, melyben az Erdélyből elszármazott kiváló történetíró Lengyelország magyar származású legjelesebb királyának életét, nagy tetteit írja meg színes, regényes korrajzban.

A rendkívül diszes kiállítású, nagy terjedelmű könyv ára *fűzve csak 200 lej, aranzott egész vászon díszkötésben 250 lej.*

A pénz előzetes beküldése ellenében azonnal szállítja a *Minerva* Műintézet Cluj, Str. Baron L. Pop 5. *Könyvkereskedőknek* a fűzött példány árából 20% engedmény.

Magyar állampolgárok is igénybe vehetik a konverziós kedvezményt. A bukaresti semmitőszék elvi jelentőségű döntést hozott egy magyar honosági adós ügyében. A semmitőszék megállapította, hogy a konverziós törvénynek a városi adósságok rendezésére vonatkozó kedvezményét magyar honosok is igénybe vehetik. 1937. augusztus 12-én ugyanis Magyarország és Románia között egyezmény jött létre, amely kölcsönös jogvédelmet állapít meg a szerződő felek honosainak személyét és anyagi érdekeit illetően. Ez a szerződés azokra az előnyökre is vonatkozik, amelyeket a konverziós törvény nyújt.

Súlyosan elítélték a durva soffórt. Rum Mihály, gépkoesi vezető a kürtösi-úton haladt. Kraznik Miklós hétféves kisfiú görönggyel dobta meg az autómobil. A sofför leugrott és a kisgyermeket nyakonütötte. A kisfiú az ütés következtében meghalt. Rumot egy évi fogszabotásra és ötvenezer lej kártérítés megfizetésére ítélték.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

Hozzászólás a „Magyar Nép” 43. számában megjelent „Kukorica, mint búza előveteménye” című cikkhez.

Azt tartom, hogy a kukorica — kellő talajművelés mellett — igen jó előveteménye a búzának. Igazolja ezt az is, hogy vidékünkön (Szamosmente) mintegy két évtized óta kellő sikerrel termelik kukorica után a búzát, sőt én magam — miután kevés a földem — csakis kukorica után vetem a búzát s merem állítani, hogy környékünkön egyetlen gazdának sincs ennél különbű búzája, akár hozamban, akár minőségben, ha mindjárt bükköny után is vetette azt! Hangsúlyoznom kell azonban e két szót: „Kellő előkészítés”...

Ha a talaj már a kukorica alá kellő előkészítést kapott s jól kapáltunk, akkor bizonyos részben már a búza alá is előkészítettük a talajt, a további munkánk már könnyű lesz. Ha azonban nem eléggé dolgoztuk meg a kukoricást, nehezebb lesz a talaj előkészítése, de minden esetben még mindig jó magházat biztosíthatok a búzának.

A jobb esetben, amint a kukorica szára is lekerült a földről, a kukorica tuskókat kapával kivágom, aztán a boronával a tuskókat és egyéb gazat összegyűjtöm, a csomókat szekérre rakva elhordom. Ismételten ráteszem a boronát s most már akadály nélkül a föld felületét jól megporhanyítom. Ezt követi a szántás, amelynél ügyelnünk kell arra, hogy ne legyen szétesebb a barázda, mint amennyit a szántóvas (laposvas) felvesz, mert különben a barázdák között egy-egy elvágatlan sáv fog maradni. A boronálásakor, ha itt-ott egyegy göröngy mutatkozná, (ott, hol a hordáskor a szekérrel megápostuk), ezt egy kapa fokával elverem azért, hogy ez ne akadályozza a vetőcsoroszlyák sima járását. Külömben ez a kevés rög is csak akkor lesz, ha a föld nagyon száraz s elverése alig kerül egy órai munkába. Olyan simán fog járni a vetőgépem és olyan vetőágyat kap a búzám, akár csak az ugarföldben.

Olyan helyen, hol a talaj kötött és a kukoricaszedés és betakarítás rendjén a földet nagyon összetápostuk, akár pedig a föld nem ré-

szesült a kapa által kellő művelésben, már több munkánk lesz, de még mindig jó vetőágyat készíthetünk a búzának. Itt is előbb a kukoricatuskótól és gíz-gaztól tisztítjuk meg a földet, utána ha jó a társás boronánk, ezzel porhanyítjuk meg a felső földréteget, azonban legjobb munkát az eke végez: Adok egy sekély szántást, ami 6—8 cm-nél mélyebb ne legyen, s ezt nyomon követi a borona. Ha időnk van reá, jobb ezt 8—10 nap után, ha pedig sietünk a vetéssel, akár mindjárt hozzáfoghatunk az újbóli szántáshoz, amikor 15—16 cm. mélységgel szánthatunk anélkül, hogy rögöket szakítna fel az eke. Kinek ez a munka sok, az művelje meg kellően kukoricáját s ettől a munkatöbblettől meg lesz kímélve.

Ne feledjük, hogy az őszi mély szántás nemcsak a következő kukoricavetésnek válik előnyére, de egyszersmint mintegy előkészítése ez a talajnak és az azt követő búzavetésre is jól

Ott pedig, ahol későn érő kukoricát termelnek és kukoricásuk — mint a fent nevezett cikk írója mondja — embermagasságu különféle gyomokkal van tele, magam sem tartom ajánlatosnak búzavetésre, mert különben annyi kukoricája is volt és annyi búzája lesz a gazdának amennyit éppen megérdemel! Itt azt ajánlom, hogy be sem várva a kukorica beérését kaszálja le és savanyítsa be. Így olyan mennyiségű és értékű takarmánya lesz, ami felér a kukorica és búzatermés együttes értékével!

Elismerem és kétség sem férhet hozzá, hogy a búzának egyik és legjobb előveteménye a zabosbükköny. Igen szép és kényelmes munkával jár. Akinek sok földje van és anyagi viszonyai megengedik, valósággal gyönyörködhetik benne. Földje pihen, nitrogénben gazdagszik, az égető napsugár porlasztja, a lágy eső elvasztja, s így a talaj felkészülhet a következő növény táplálására. Ez az előnye. Viszont hátránya az, hogy ez évben sincs termés. Mert az egy kaszálást adó bükköny, ami különben is nehezen szárítható és elsőrendű takarmánynak

sem mondható, — s ha véletlenül szárítás közben esőt kap, annál kevésbé, — nem ér fel nagyobb értékkel, mint amibe a két szántás (vető és ugar) és a vetőmeg sít. került.

Kevés földdel rendelkező gazdának pedig élet-feltétele, hogy ha évenként két termést nem, de legalább egyet levegyen. Ha ez sem lesz, akkor elbukik. Neki minden évben kell aratnia s földjét a kimerüléstől csak úgy védi meg, ha azt verejtékével öntözi. Abban a verejtékben benne kell hogy legyen minden, ami olvaszt és porlaszt, meleg napsugár, lágy eső. És amíg amaz gyönyörködik szépen végzett munkájában, emez örömet fog lelmi verejtékének gyümölcsében. Ezek szerint nem az a lényegesebb kérdés, hogy a buzának mi volt az előveteménye, hanem az, hogy miként történt annak a talajnak az előkészítése illetve a megművelése.

*

Cikkiró cikkének utolsó bekezdésében azt kívánja, mondjuk ki, hogy a kukorica nem megfelelő előveteménye a buzának. Ezt a kívánságát — kérem — ejtse el. Rendszerről ma már nem lehet beszélni, ezt a „tervszerű“-ség váltotta fel. Óva inti olvasóit, hogy ha korán érő kukoricát fognak vetni, kevés lesz a termésük. Erre a megjegyzésem a következő: Az a téves hit, hogy nagy termést csak a kései kuko-

ricával lehet elérni, megbukott már akkor, amikor behizonyosodott, hogy a termés nagysága nem attól függ, hogy mennyire nagyok a esővek, hanem hogy hány tövet tudunk ugyanazon a helyen elhelyezni és mi azoknak az átlagtermése. A végzett próbák pedig azt igazolják, hogy vannak egyes koránérő fajták, amelyek a legnagyobb termést biztosítják! Külömben is Erdélyben évről-évre nagyobb és nagyobb tért hódítanak a koránérők.

Az állami növénynevelő intézet több évi kísérletei nyomán egész Románia területén szabályozták a kukorica termelést. Holnap-holnap után már törvény tilthatja meg, hogy egész Erdély területén két fajta koránérő kukorica kivételével hármilyen más fajtát is vetessék.

Várady Mihály,
Dés.

Rheuma
ellen

Togal

Togal-tabletták biztosan gyógyítanak:
Rheumát | Idegfájdalmakat
Köszvény | Spanyolnáthát
Ülőidegzsabát | Fejfájást és
Hüléses betegségeket

Ha több mint 7000 orvos, klinika és kórház önként beküldött közjegyzőileg hitelesített irása a Togal kitünő hatását igazolja, Ön is teljes bizalommal használhatja. A Togal az Ön házi gyógyszerel közül se hiányozzék. Gyógyszertárakban és drogériákban.
Lei 52.—, 130.— (és Lei 12.—).

Traktorok vámmentes behozatala.

A kormány a mezőgazdasági kamarák egyesületének kérésére kétszáz darab traktor vám- és illetékmentes behozatalát engedélyezte. A gépeket a mezőgazdasági központok fogadják a gazdáknak kiadni.

Be kell jelenteni a mustkészleteket.

A bortörvény értelmében a must erjedésének befejezésétől számítva 15 napon belül be kell jelenteni, hogy mennyi must termelt az idén és hogy mennyi borkészlet maradt tavalyról. A szükséges nyomtatványokat a szőlőbirtokosok a község házában szerezhetik be. Azokat, akik a bejelentéseket elmulasztják, 2—20 ezer lej

pénzbüntetéssel sújtják. Itt említjük meg még egyszer, hogy a legújabb rendelkezések szerint a szőlőbirtokos családtagjainak és alkalmazottjainak 200 liter adómentes bor fogyasztását engedélyezték.

Jó bor termelt Szilágymegyében.

Szilágymegyében a szüretet befejezték. A bor mennyiségileg ugyan nem mindenütt felelt meg a várakozásoknak, minőségileg azonban nagyon jó. 1931 óta nem termelt ilyen jóminőségű bor Szilágymegyében. Sok helyen a must eukortartalma 22—26 százalék között van. Az ilyen édes mustból kitünő minőségű peccsenyebor lesz, amelyért remélhetőleg jó árat fognak elérni a szőlősgazdák.

Jól sikerült gazdasági kiállítás volt Keresztúron.

Az udvarhelyi Mezőgazdasági Kamara jól sikerült gazdasági kiállítást rendezett Keresztúron. A gazdasági kiállításra a gazdák nagyon sok mezőgazdasági terméket vittek és sok állatot hajtottak fel.

Mennyi gyümölcspálinkát szabad főzni?

Az adómentes pálinka mennyiségét a legújabb rendelkezések szerint a következőképpen állapították meg. Egy gazda 120 liter 25 százalékos szeszt tartalmazó pálinkát főzhet. A kifőzhető pálinka mennyisége aszerint változik, hogy milyen erősségű pálinkát főz a termelő.

Porzolózni csak valódi Porzoló- lal lehet.

aki viszont szárazpácoláshoz más elemzésű készítményt használ, az ne állítsa és ne is higgye, hogy porzolózott. Kérjen minden gazda kereskedőjétől vagy gazdakörétől valódi Porzoló, melynek minden egyes dobozán az engedélyezési szám és a 100 kg. vetőmagra számított 20 dekás keverési arányt jelző külön felragasztott szelvény látható, míg magának a valódi Porzólnak a színe téglavörös.

Az elmúlt hónap folyamán maga a Földművelésügyi Minisztérium vizsgálta meg legfőbb szerve útján a forgalomban lévő szárazpácokat és a vizsgálat azaz a meglepő eredménnyel járt, hogy nem minden szárazpácot engedélyeztek a gazdák részére abban a keverési arányban, melyet az illető gyár eddig hirdített. A valódi Porzoló, mely eddig 1 mázsa vetőmagra számítva, 20 dekás arányban volt használható, a legfőbb vizsgálat alapján a jövőben is ebben az arányban használható, mert a vizsgálat kimutatta, hogy a Porzoló mindazon anyagokat tartalmazza, melyek az üszög elleni teljes védelem és a bőségesebb termés elérése érdekében szükségesek.

Igy részesült tehát a gazda 17 éve hűséges és hasznos barátja a PORZÓLÓL abban a megtiszteltetésben, hogy maga a minisztérium és annak legfőbb vegyvizsgálati szerve állapította meg egy mázsa vetőmagra a 20 dekás arányt, amikor számos más hasonló céllal forgalombahozott készítményre azt állapították meg, hogy azok használata egy mázsa vetőmagra csak harminc deka arányban engedhető meg.

Az eddig még kételkedőknek szolgáljon ez a vegyvizsgálat okulásul arra, hogy a jövőben vetőmagjukat porzózzák, de erre a célra azután tényleg valódi Porzólót is használjanak. Akkor nem lesz üszkös búzájuk, de lesz holdanként majdnem egy mázsa terméstebbeljük, holott 10-15 kg-mal kevesebb vetőmagot kellett elvetniök, mint kékköves csáva esetén, mely a sérült magvak csiraképességét előli és melynek elvégzése hosszadalmas, tehát nem is gazdaságos.

**A Magyar Népet terjeszteni
magyar kötelesség!**

Piac

A világpiacon szeszélyesen ingadozik a buza ára.

A buza ára a világpiacon az utóbbi héten helyenként olesóbodott. Csikágóban például október elsejétől október végéig lejjebb kifejezve hatvan lejfel olesult egy mázsa buza. Az amerikai gabonatözsdéken általában nagy esés volt a buza árában. Ugyanez a helyzet az angolai gabonatözsdéken is. Ezzel szemben a hollandiai nemzetközi tőzsdén a buza megint drágulni kezdett. Hasonló a helyzet az argentiniai gabonatözsdéken is, ahol néhány hét alatt egy mázsa buza 90 lejnek megfelelő összeggel drágult. Ez a jelenség érthetetlennek tűnik fel, mert a jelentések szerint Argentiniában jó közepes termésre van kilátás.

Ha megvizsgáljuk, hogy mi okozza a buza árának szeszélyes ingadozását, és minek tulajdonítható, hogy végeredményben sok jel a drágulásra mutat, a következőket állapíthatjuk meg.

A római Nemzetközi Mezőgazdasági Intézet legutóbbi jelentéséből kitűnik, hogy a világ buzakészletei állandóan esőkennek. Az ugynevezett átmeneti készletek 1926-tól 1934-ig 69 millió métermázsáról 291 millió métermázsára emelkedtek. Az átmeneti készletek mennyiségének gyarapodása 1934-ben megállott. Jelenleg már alig tehető az átmeneti készlet mennyisége 63 millió métermázsára. A nemzetközi mezőgazdasági intézet becslése szerint jövő év augusztus elsejéig az átmeneti készletek semmi esetre sem fognak szaporodni, hanem legjobb esetben

az 1937 augusztus elsejei készleteknek fognak mennyiségileg megfelelni. Ezt pedig, amint fentebb közöltük, körülbelül 10 millió métermázsra átmeneti buzakészletnek felel meg.

Ettől függetlenül mégis megállapítható, hogy a világpiacon jelenleg bőségesen el van látva búzával, azonban a japán-kínai háború, továbbá az európai államok háborús készülődése nagy hatással vannak a buza árának alakulására. Emellett az idei buzatermés minőségileg gyenge volt. Így az európai gabonatermelő államok jövedelméért a nemzetközi piacon aránylag nagy árakat fizetnek.

Az elmondottakból kitűnik, hogy a buza árának szeszélyes ingadozását főképpen az okozza, hogy a világ átmeneti buzakészletei három év óta állandóan esőkennek. Másfelől a buza az idén aránylag gyenge minőségű. Végül a japán-kínai, továbbá a spanyol háború és a háborús készülődések okozzák azokat a szeszélyes ingadozásokat, amelyeknek következtében előre nem látható áralakulásokra készülhetünk el.

Nem olesulnak a készbőrök!

Közöltük lapunkban, hogy a nyers bőrök ára meglehetősen emelkedett. A börtgyarak azonban halkan sem akarnak a készbörtök árának leszállításáról. A börtgyarak magatartása az iparosok és vásárló közönség körében érethető elégedetlenséget okozott.

Milyen áron váltják be a selyemgubót?

A Temesváron működő selyemgubó beváltó hivatal egy kiló selyemgubóért minőség szerint 40-120 lejfel fizet. Ezzel kapcsolatban közöljük, hogy azok az olvasóink, akik a jövő tavasszal selyemhernyó tenyésztés-

essel akarnak foglalkozni, forduljanak a bányási Magyar Gazdasági Egylet titkári hivatalához. Címe: Timisoara, Boulevard Regina Maria 8.

Hírek az almapiacról.

Nagybánya környékén ezer vagon alma vár eladásra. Előbbi a mennyiségből hétszáz vagonot fognak külföldre szállítani. Ötszáz vagon almát már elindították külföldre.

Bajok vannak a lóheremag értékesítése körül.

A gazdák a lóheremagot kilónként 20—22 lejese árban adták el. Megállapítható pedig, hogy a külföldi piacokon, ahova a lóheremagot szállítani fogják, a lóheremag ára éppen kétszerese a belföldi árak. A lóheremag belföldi ára azért olcsó, mert a kereskedők összebeszélték, hogy a gazdáktól alacsony áron vásárolják össze a lóheremagot. Sajnos, a kormány semmit sem tesz annak érdekében, hogy a lóheremag árai a gazdák javára szabályozza.

Elkobozták a régi mérőeszközöket Marosvásárhely piacon.

A város heti piacon megjelentek a mértékhitelítő hivatal tisztviselői és a falusi árucektől elkobozták a régi idők óta használatos kupákat, vékákat, amelyekkel a falusi gazdák az árusításra behozott gyümölcsöt és gabonát mérték. A tisztviselők az elkobzott mérőeszközöket azonnal megsemmisítették és figyelmeztették a falusiakat, hogy a jövőben csak súlymérleggel mérhetik árúikat. A gazdák panaszára a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara felterjesztést tett az iparügyi miniszteriumhoz, hogy az évszázadok óta használatos és szokásban levő mé-

rőeszközök használatát engedélyezze, mert azokkal a vásárlóközönség is meg volt elégedve.

Takarmányárak Nagybányán.

Buza 500—510, rozs 490—500, árpa 430—450, zab 410—420, ó-kukorica 380—400, új-kukorica 330—340, fehér paszuly 560—580 lej mázsánként.

Takarmányárak Nagybányán.

Rétiszéna 160—170, lóhereszéna 200—220, lucernaszéna 190—210, sarju 180—190 lej mázsánként.

Terményárak Nagyváradon.

Buza 480—490, rozs 470, új-kukorica 250, esőves kukorica 160—170, árpa 420, zab 380, fehér paszuly 500—600, tökmag 600 lej mázsánként.

Réti széna 110—120, lucernaszéna 110—120, lóhereszéna 150—170 lej mázsánként.

Szalma 35—40 lej mázsánként.

Terményárak Szatmáron.

A szatmári piacon drágul a gabona. Buza 490—510, rozs 180—185, zab 410—420, árpa 400—420, ó-kukorica 360—370, új-kukorica 250—260 lej mázsánként.

A halálos esők tánca. Az indiai kigyóbüvölőnek vakmerő barátkozásáról, a félelmetes kobrakigyókkal közöl rendkívül érdekes, páratlanul izgalmas, fényképekkel illusztrált cikket *Tolnai Világlapja* új száma.

KÉKKŐ-csáva gazda kára, PORZOL-pác a haszon ára!

Vásároljatok **PORZOL**-t, melyet a Miniszterium engedélyezett és melynek hivatalos használati előírása 200 gr. egy mázsa vetőmagra.

Ha **PORZOL**-t kértek, vigyázzatok, hogy ne más! kapjatok.

Szövetkezetekben, magkereskedésekben üzletekben követeljétek az eredeti vörösszinű **Porzol**-t.

Mulattató

HALOTTAK NAPJÁN

*Ünnepel a hívő világ:
Holtak napja van ma.
Temetőben virágdíszes
Kedveseink hantja.*

*Sirjaiknál lenge árnyuk
körülbereg minket,
s szelid szókkal szarítgatja
hulló könnyeinket.*

*„Ne busulj te szegény özvegy,
ne zokogj te árva!
A hideg föld csak elomló
porainkat zárja.*

*Am lelkünk: a halhatatlan
túl a földi létén,
mindörökkön örökké él
Isten közelében!*

*Szine előtt leszen egykor
víg találkozásunk;
találkozás, amely után
többé el nem válunk.*

*Költözzön hát a szivedbe
megnyugvás és béke
s úgy élj itt, hogy eljuthass majd
Krisztus örökébe.“*

*Ünnep van ma a lelkünkben,
magasztos szép ünnep:
Holt kedvesink tisztult árnya
keres fel bennünket.*

L. Ady Mariska.

Élelmezés.

— Hallja kend János, — szólalt meg Rozi néni fejés közben — én ma beviszem a bubos tyukomat a városba.

Férje, idősb Varga Mihály János, a Mária, az istálló sarkában szöszmötölt, ahol egy kis elkerített helyen, három szép, szopós borju ugárdandozott. Szörnyen dohogott magában, mert a Gyöngyös borju az éjjel is kirúgta a kis karám

ajtáját s mind kiszopta az anyja tejét.

— A bubost? — kérdezte mogorván felesgétől.

— Azt, azt, a bubosat, — sietett felkapni nehezen gördülő beszéd fonalát Rozi asszony — a bubosat gondolom.

— Aztán miért azt, te? — szürte a szót János bá' a fogai s három zszindelyszeg között melyeket szájában tartott.

— Hát azt gondolhatja kend, hogy nem szólni vinném, hanem, ha már beviszem, eladnám.

— A bubos tyukodat? ...

— Azt hát, mit csodálkozik olyan nagyon!

— Én csodálkozik? Csodálkozik a feleségem. Éppen azon csodálkozik, hogy már eddig el nem adtam.

— Na látja kend! Hát eddig azért nem adtam el, mert ez volt mindig a legkedvesebb tyukom. Az bezzeg sohasem kotolt, mindig csak tojt az istenadta. Valami urifajta tyuk lehetett a kis bolondos, még a tiszteletes asszonytól kaptam a tojását, mikor a kicsi Pistát keresztelték.

— A Pistát?

— Azt bizony a legkisebbet, kicsi Pistát, a haszontalant. A kend kedves Pistáját... mert mindig azt kényezteti kend, mintha a többi hat poronty nem is kendtől származnék.

— Bolond vagy Rozál, — mondta kurtán János bá.

— Én-e, hát mért volnék én bolond?

— Azért, mert a Pista gyerek idestova iskolába fog járni.

— Na és mért vagyok azért én bolond? Amiért a kend kutyája vagyok, azért nem megszámolom, hogy az én kutyám is bolondnak lennem, — kezdte elmérgesíteni a helyzetet Rozi néni.

— Azért vagy bolond, Rozi lelkem, mert ha a Pista gyerek már az ábécés könyvet foghatja a markába, az azt jelenti, hogy elmúlt hat esztendő. Már pedig, ha a Pista hat esztendő múlt, akkor a bubos tyukodnak is annyinak kell lennie.

Annyi is az, pontosan. Azért nem adtam el eddig s azért nem végeztem be, mert gondoltam: elhagyom, hadd muljék ki szegény rendes halállal. De bizony most már más időket élünk. Az a kis krajeár mindig elkél a háznál. Most is ki kell fizetni a kend fejelés csizmáját, amelyet ma küldött haza a csizmadia koma. Éppen 40-45 lej apró kellene hozzá, hogy a szalásabbját ne bántssuk; hát gondoltam: a bubos éppen arra

aló, mert magam ugysem vágnám már le. Ilyen vén az már, akár az országutja s olyan kemény lehet a husa, mint a százesztendőös varrónak.

Ilyenformán hamar megértették egymást, mert János gazda is felette szerette szorongatni a feleségét. Egy kurta órácska elteltével, Rozi néni már vígan talpalta a megyei ut porát. Minden lépésére kis porfelhők szálltak utána, szép világos szürkére színezve nyalka, ráncosszáru esztergályait.

Körülményes dolog egy nagyváros kereskedelmé. Sokféle csinja-binja, sok válfaja, fő- és melléterméke van a lakások minden rangu-rendü szükségletei kielégítésének. De mindenek között legkiterjedtebb, legforgalmasabb üzletmenete az értékesítési és élvezeti cikkek kereskedelmének. Mig az emberiség szükségleteinek másik fontos válfaja, a ruházkodás iparának és kereskedelmének számai legelőször csak egy-két ország, vagy egy-két földrészre terjednek ki, addig az értékesítési forgalom behálózza az egész földgömböt.

Mégis egy-egy nagyváros kereskedelmi életének egyik legfontosabb része az, amelyet a környékbeli falvak lakosai bonyolítanak le az ott mindennapi, házi termékeikkel.

A városközelben élő ember, ha az első szőlő, az első zöldhagyma kidugja fejét a földből; ha az első pelyhes csirke kibújt a tojásból; ha az első báránybégetés elhangzott az aklok körül: már megy, rohan, viszi a pénzt, a város, az éhező nagy ember felé.

Kétségtelen, hogy sok jó falat, zsiros libabomb és harmatos fejessaláta után törli meg száját a városi polgár, de az is bizonyos, hogy sok vízvesztéses tejecske, taplós retek, beteg csirke és sok kerge birka csúszik el a többi között.

Valami ilyesfélébe spekulálhatott most Rozi néne is, mikor szende arccal, szájában mások kíváncsi rágalmakkal ártatlanul cipelgette kiértegetve, vén tyukját a piacra.

Szomszédságával vig tréceselés közt, mialatt jegyzőt, papot, tanítót tisztára mostak, szapultak, vasaltak és mángoroltak már-már érintetlenek az első házakat s már a vámoláson is tulesztették, mikor felsívít Laežkő Biri a szomszédasszony:

— Rózi néni nézze már, megdöglött a tyukja.

Kérje haladéktan az én leírásomat.

Új étkezési művészet,

amely már sok embernek mentette meg az életét. Ezen étkezési módszer, amely milyen életmód mellett folytatható és hozzájárul a betegség gyors leküzdéséhez. Éjjeli izzadás és köhögés elmúlik, a test súlyt emeli és a sáncok megszűnnek a szenvedést. **Az orvosi tudományok komoly emberei** elismerik az én jeles módszeremet és szívesen járulnak hozzá alkalmazásához. Mirel hamarabb folyomódunk hozzá, annál jobb.

Tejjesen ingyen

és portómentesen kapja könyvem, amelyből hasznos tudnivalót meríthet. Mivel az én kiadóm összesen csak 10.000 db-ot küld el díjmentesen írjon azonnal egy levelet az alábbi címre:

Postszállítási hely:

ERNST PASTERNAK, BERLIN S.O.

Michaelkirchplatz 13. Abt. Z. 609.

Bizony, a bubos már kutyaül volt, de azért még pislákolt benne az élet, mert pihegett kissé. Gyorsan a legelső kúthoz vitték és alapos zuhany alá vették, úgy, hogy már vígan pislogott a bőbitája alatt.

Megsiettetten most már Rózi néne a lépteit, mégis, mig az egész tejét elhelyezte vevőinél, még háromszor kellett a bubost felmosni hátdoklásából.

Végre megérkezett a tyukpiaci, de megelőzőleg még jól megmosta, mártogatta a bubos fejét a folyóban s szájába is töltött néhány csepp vizet. Taraját, szakállát egy kicsit megdörzsölte, megrázogatta s a bubos is, a háládatos madár, már úgy nyújtogatta a nyakát, mintha legjobb dolga lenne, sőt a piac közepén már karicsálna is kezdett.

Szép madár volt, mutatós, kövérkés sárgabőrű, hát hamar odacsalt egy szotyros zsidó nagyságát.

— Hogy a tyukja néni lelkem? — kezdte az asszonyosság és elégedetten forgatta, tapogatta a bubost.

— Hát naccsága instálom, ez csak hatvan lej, — vágta rá Rózi hamarosan.

— Mit, ez a sovány kis tyuk? — alkudozott a vevő és nagyot fujt a szárnyas tollazatába.

Azonban a bubos bőre olyan szép volt, mint a teavaj, s olyan kövérkés puha, mint a töltött ruca, ebbe tehát nem lehetett beleakadni. Más-hol próbálta most a nagysága az ostromot.

— Mondja néni, — kezdte a támadást — aztán nagyon öreg már ez a jószág?

— Hát bizony, — mókázott Rózi — már nem éppen jércike a lelkem, de azért olyan leves fő ebből, olyan zsiros, zamatos, s olyan porhanyó lesz ennek a husa, hogy tudom megnyalhatják utána a szájukat.

— De vajjon megfő-e hamar, elkészíthetem-e még ma ebédre?

— El azt, ha odateszi, megfő az biztosan. De még mennyire, hogy megfő. Ha még odateszheti, egész biztosan megfő.

Az árban hamarosan megegyeztek, mert Rózi néni sem látta tanácsosnak sokat alkudoz-

ni, ugyanis a bubos kezdett már nagyon gyanús csendesen viselkedni.

— Na ni, milyen jámbor egy madár, — jegyezte meg az asszony, mialatt kosarába helyezte.

— Az bizony, jámbor nagyon a lelkem. Már kicsi kora óta a konyhában neveltem. Nem is adtam volna el, mert kár is levágni, de éppen most szorítanak az adóval, hát kell az a kis pénz — szaporította a szót Róza néni. — Na, de adjon Isten jó étvágyat hozzá.

Befejezte a tárgyalást, zsebéből vett az öltönyéből a bubos vérdíját, kandérait hátára vette s nagy örömmel igyekezett ellünni a láthatárról. Mikor kissé már biztonságban érezte magát megállott egy szusszanásra s jóindulatosan sóhajtott magában:

— Bárcsak idejében hazaérkezhetnék szegény nacesága, hogy kárt ne valljon a bubossal.

Nagy Kálmán.

Apróságok • Adomák

A gyümölcs, mint orvosság.

Megemlékeztünk a szőlőről, mint egyik legegészségesebb gyümölcsről. Közöltük, hogy a szőlő sok betegség esetén orvosságképpen használható és egészséges embernél is a legkifejtőbb hatása van. Az alábbiakban a különböző gyümölcsfajokat mutatjuk be, felemlítve mindeniknél, hogy az orvosi tudomány mit állapított meg hatásukról.

Az alma a legnemesebb gyümölcsök közé tartozik. Sok vitamint tartalmaz és ezért kitűnő gyógyszer vérszegénység ellen. A vérkeringést és a tüdőfűtőképességét tehát jótékonyan befolyásolja. Asztmatikus betegeknek kitűnő gyógyszerként

lehet használni. Az alma táplálja az agysejteket és jóhatással van a lép működésére. Az agy- és idegsejtekre kifejtett jótékony hatása következtében megnyugtató és altató hatása is van.

A körte hatása sok tekintetben hasonlít az almához. Ertékét növeli, hogy sok meszelt tartalmaz és ez jótékonyan hat a csontképződésre.

A szilva különösen jó szer a gyomor és emésztés rendbentartására. Akiknek emésztésük renyhe és székletük nem rendszeres, egyenek sok szilvát. Ha súlyosabb természetű gyomor- vagy bélrenyheségben szenved valaki, szilvával kitűnően gyógyíthatja baját. Ilyen esetekben azonban a szilvát hámozva kell enni.

A kajszin- és őszibarack elő-

segítik a tüdő működését és jóhatással vannak a máj munkájára. Ezeknek a gyümölcsöknek különösen héjuk tartalmaz értékes anyagokat, tehát hőjával együtt kell a barackot fogyasztani.

A földieper sok foszfort tartalmaz. A foszfor nélkülözhetetlen alkotóeleme a szervezetnek. A csontok és az idegsejtek különösen sok foszfort tartalmaznak. Sok embernél kiütéseket okoz a földieper. Az ilyen érzékeny emberek számára ajánlatos, hogy az epret kenyérral fogyasszák. Állítólag így elmaradnak a kiütések.

A szeder gyomorrontás esetén kitűnő orvosság. Hasmenéseknel és gyomorrontásoknál egy-két napi használat után meggyógyítja a bajt. Itt említsük meg, hogy újabban gyermekmeknél és felnőtteknél gyomor-bélhurut esetén sikerrel alkalmazzák az alma-gyógyimódot is.

Játszának bizalommal a Loteria de Stat

COLECTURA OFICIALA-nál

Főelárusítóhely: CLUJ, Str. Regina Maria Nr. 46.

A havasi málna a legkiválóbb gyógyító-levet szolgáltatja. Lázas betegeknek, lábba-
kozóknál a málnalé megbeszülhetetlen szolgálatot tesz.

Megemlítjük végül az idegen országokból származó citromot. A citrom kétségkívül a legértékesebb gyógyító anyagokat tartalmazza. Enyhe fertőtlenítő hatása, amellet hüléses megbetegedéseknél kitünő szolgálatot tesz. A vérkeringés báráit és a tüdőgyulladást is előnyösen gyógyítja.

Politizálás Oroszországban.

Moszkva egyik utcáján két ember halad pipázgatva. Az egyik nagyot köp. Rövid idő múlva a másik is köp, majd így szól:

— De most már elég legyen a köpésből, mert még észreveszik, hogy bírálgatjuk a szovjet urainak munkáját.

Nem mindegy.

Feketének van egy nagy legelője, Fehérnek pedig egy eszmó lova.

— Nézd, barátom, — szólítja meg Fehér — mennyit kérnél, ha a lovaimat hozzád küldeném legelni?

— Hát kérlek, — feleli Fekete — a hosszufarku lovakért fizetsz naponta egy lejt, a rövidfarkuakért két lejt.

— Nem értem! — csodálkozik Fehér. — Hát nem mindegy, hogy milyen farka van a lónak?

— De nem ám! A hosszufarku ló, ha a legyek bántják, a farkával zavarja el őket s ezalatt is nyugodtan eszik. A rövidfarku ló kénytelen a fejével elzavarni őket s ezalatt az idő alatt nem tud enni!

A szerkesztésért felel

GYALLAY DOMOKOS

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, orvosi tanácsokért 30 lejt), önynyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

B. B. Ha van Önnek egy irásos szerződése, abban az esetben készítsen egy kérést, ahhoz mellékeljen egy másolatot a szerződésről és adja be a Pénzügyigazgatósághoz, kérve azt, hogy a pénzügyi szervek állapítsák meg a vevő fizetési kötelezettségét. Ellenkező esetben, t. i. ha nincs irásos szerződésük, azt ajánljuk, hogy bontsa fel a szer-

LOTERIA DE STAT

Megkezdődött a 15-ik Sorsjáték.

Gondoljanak a számos 6 MILLIÓS és EGY MILLIÓS nyereményre, amelyeket Ardealban osztottak szét az

október 15-iki nagy és végső huzás alkalmával.

Vásárolják meg azonnal a sorsjegyet, mely szerencsét hozhat Önöknek.

200 lejellel egy milliót nyerhet!

zódést és vegye újból birtokba az ingatlant. Ha ezt nem tenné, úgy nem marad egyéb hátra, csak az, hogy bírói uton hajtsa fel a vevőn az Ön által fizetett adókat, majd a perköltségek kijózanítják a makacosságából.

F. I.-né. Kézről a dió vagy gyümölcs által okozott foltokat nagyon könnyen el lehet távolítani a következő háziszserrel: Kis zacskóba korpát kell tenni. A zacskóba tett korpát leforrázunk és 15 percig a vízben hagyjuk. 15 perc múlva a viz kiszívja a korpában levő folttisztító anyagot és így ezt fel lehet használni a kézen levő foltok leltisztítására. A kezét jó szappannal meg kell mosni a tisztító vízben és a dió vagy gyümölcs által okozott foltok eltűnnek a kézről. Különben sikerrel használható a foltok eltüntetésére a citromlé és az ecet. A citromsav és az ecetsav ugyanis oldják a gyümölcs által okozott foltokat.

G. F. A penészes izü mustot fejtse át többször erősen kénezett hordóba. A hordó feekén maradó üledéket töltsé más hordóba és erjessze külön. Szüretkor kellett volna megfelelő intézkedéssel külön választania a rothadt és penészes fürtöket. Többszöri lefejtéssel és gondos kezeléssel még most is segíthet a bajon. Az eladásra vonatkozólag nem tudunk tanáccsal szolgálni, mert nem ismerjük a vidékükön uralkodó must és borárakat. A vevőnek mindenesetre igaza van, hogy penészes izü mustjaért literenként fél lejjel kevesebbet akar fizetni.

L. S. A gyöngytyukot öt-hat évig is lehet tartani, mert idősebb korában is éppen úgy tojik, mint fiatal korában. A gyöngytyuk ugyanis nem tojik egész esztendőn keresztül, hanem csak áprilistól augusztusig, és minden évben körülbelül egyforma mennyiségű tojást rak. Ezzel szemben, amint lapunk egyik előző számában közöltük, a tyukok tojáshozama négy éves koron túl rohamosan csökken. Az ne agassza, hogy a hat éves gyöngytyuk öreg husa miatt nem értékesíthető. Az ilyen idős gyöngytyukból készül a legkitünőbb leves, husa pedig vad-mártással készíthető el kitünő pészervének.

M. Z. A cserepes növényeket ilyenkor nem szabad tápláló oldatokkal öntözni. Tél végén, tavasz elején kell megkezdeni a

cserepes növények higitott trágyalével vagy pedig tápsóoldattal való öntözését. Figyelmeztetjük, hogy a kereskedésben található tápsót nagy higitásban alkalmazza. Tíz liter vízre legfeljebb egy kis kanál tápláló sőt vegyen. Öntözés alkalmával a tápláló oldatot ne szórórózsával öntse a növényre, hanem egyenesen juttassa a növény földjébe, ha lehet olyan módon, hogy még a növény szárához és gyökér tövéhez se jusson. A tápláló só oldata ugyanis a növény zöld részeinek könnyen ártalmára lehet.

G. I. A körté cukortartalma ugyanannyi szokott lenni, mint az érett almáé. Azért érzik édesebbnek, mert kevesebb savat tartalmaz. Az almában levő sav elfődi a cukor édes ízét és azért érezzük kevésbé édesnek, mint a körtét. A körtében levő kevés vas miatt a cukor íze zavartalanul érvényesül.

Apróhirdetések

Eladó egy hétsoros amerikai gyártmányú hibátlan harmonium. Ára huszoneezer lei. *Cím a kiadóban.*

Eladó elsőosztályú Merinogyapjú Nagy Józsefnél Zálau-Zilah, Str. Traian 113. alatt. Értekezni ugyanott. Vételár közzelendő.

Okleveles gazda, szakképzett minden termelési ágban, 29 éves, jó ajánlatokkal, elhelyezkedne. *Rudolf Mosse Cluj, Reg. Ferdinand 8.*

Mezőségi talajban és klimában nevelt három éves oltványok kaphatók Benczédi Márton faiskolájában *Suaſu-Magyarország, p. u. Mociu, jud. Cluj.*

Olesón eladó 176 hold birtok épületekkel. Településre alkalmas. *Dr. Orosz Pál Eliseni-Szent-erzsebet, p. u. Vánători, jud. Odorheiu.*

Idős urinó mellő fatúra idősebb urinót keresek családtagnak. *Cím a kiadóban.*

Terjesszük a
Magyar Nép"-et

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért:

Gy. J. Pusztakamarás, M. J. Kisfülpös, V. F. Erdőgyarak, J. S. Magyarszentbenedek, B. Magyarszovát, J. S. Gyeké.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Vidék megbízottaink előfizetőink felkeresését tovább folytatják s a rendelkezésükre bocsátott kimutatás alapján az előfizetési díjakat felszámolják. Kérjük azon előfizetőinket, akiket a megbízottak felkeresnek, hogy szabályszerű nyugta ellenében fizessék ki a feltüntetett hátraleéot. Ez annál is inkább fontos rájuk nézve, mert az 1938. évi könyvnaptárunk összeállítását folyamatban van s azok részére, akik kellő időben kifizetik, vagy kifizették a díjat, az első számlimánnyal még ezen év folyamán elküldjük a könyvnaptárt.

Sz. I. Tasnád. Miután a „Magyar nemzet története” c. könyv ez idő szerint nem árusítható, 50 lei befizetését a Magyar Nép 1938. évi előfizetésére könyveltük el.

K. K. Érkörös. A nemesített buza ügyében forduljon levélileg dr. Konopi Kálmán földbirtokoshoz Odvos, p. u. Conop, jud. Arad, ahonnan a szükséges felvilágosítást megkapja.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: H. I. Nántü 155, Id. N. A. Sisterea 150, B. Zs. Deva 155, U. J. Erdőfüle 155, M. Gy. Kőrösfő 100, N. L. Mikola 155, T. V. Gyulavarsánd 155, Özv. D. L.-né Bethlenszentmiklós 150, K. K. Bágy 155, K. L. Klopodia 55, K. J. Nagyenyed 155, V. J. Zalatna 305, M. J. Mezőkirályfalva 105, B. B. Szováta 155, B. D. Nagyenyed 100, T. B.-né Aranyospolyán 137, Sz. B. Böződufalva 155, F. S. J.-é. Marosnagylak 155, Id. B. P. Mikola 150, T. I. Nagyenyed 155, K. A. Deva 85, B. J. M.-é Alsóboldogfalva 155, Id. Sz. S. Marosugra 155, Özv. Zs. I.-né Berekeresztúr 155, Sz. F. Székelyvaja 155, N. L. Homorodalmás 155, K. J. Aurékháza 350, Cs. M. Sükő 90, Id. N. A. Szalárd 150, B. M. F. Maroshévíz 455, F. M. Nagysolyos 150, V. S. Berekeresztúr 300, S. F. Bácsi 155 lej

Keleti teherhordó.

A keleti országokban a teherhordást jórészen még ma is emberek végzik. Könnyen cipelnek órákon át több mázsá súlyu terheket. Kinában, Japánban a kis személyszállító kocsikat és a gyaloghintókat is emberek húzzák és viszik. A keleti teherhordók munkabírásánál csak igénytelenségük nagyobb. Néhány marék rizskásával napokig tudnak nehéz munkát végezni. Képpünkön egy arab teherhordót mutatunk be, amint egy egész szekér rakományra való terhet visz a hátán.

Tanuld meg!

A naptár minden huszonnyolc évben egyforma.

A naptárban szereplő adatok évről-évre változnak. A hónap különböző napjai mindég a hét más napjaira esnek. Egyéb adatok is évről-évre változnak a naptárban. Érdekes, hogy minden huszonnyolc évben megismétlődnek a változások, vagyis huszonnyolc év múlva a naptár ugyanolyan lesz, mint 28 évvel azelőtt volt. A huszonnyolc éves szakaszosságnak nagy gyakorlati jelentősége van. Az azonban csak tréfás állítás, hogy a takarékoságukról és fősvénségükről híres skótok minden naptárt eltesznek, mert huszonnyolc év múlva újból használhatják.

Mikor meleg a harisnya?

Fázós lábuak télen ne viseljenek vastag harisnyát, hanem inkább huzzanak két vékony harisnyát a lábukra. A megállapítások szerint ugyanis két vékony harisnya felhuzva a lábra nagyobb meleget tart, mint egy vastag, téli harisnya.

Hány kiló búzavetőmag kell egy holdra?

Az alábbiakban kis számítást közlünk, amelynek segítségével meg lehet állapítani, hogy valamely búzából egy holdra hány kiló magot kell vetni? Megállapították, hogy egy katasztrális holdra 3 millió búzaszemet kell vetni. Hogy megállapíthassuk az egy katasztrális holdra szükséges búzavetőmag mennyi-

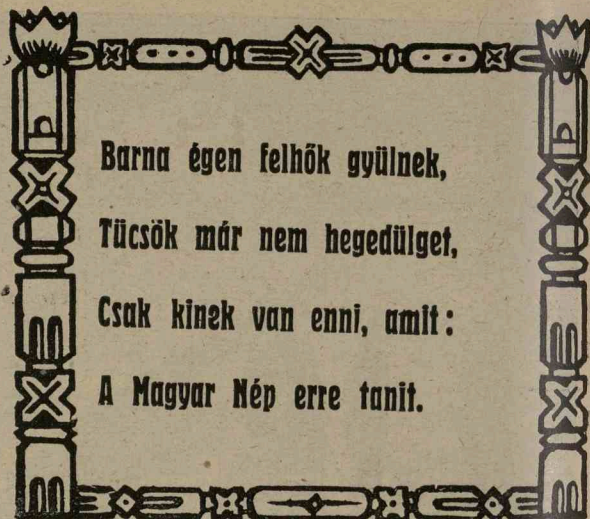
ségét, elsősorban lemérjük az elvetendő búzának ezer szemét. Ha például azt találjuk, hogy ezer szem elvetendő búza 30 grammot, vagyis 3 dekát nyom, 100 kilót kell vetni egy holdra. Ha a 100 szem 35 grammot nyom, 86 kiló vetőmagot szánunk egy holdra. A közölt számítás nagyon egyszerű és könnyen elvégezheti a tanultabb gazda.

Üveg, mint célszerű vetőeszköz.

Az őszi vetés a konyhakertben megkezdődött. Sok nehézséget okoz a magvak egyenletes elosztása. Célszerűen lehet a vetést végezni literes vagy sörösüveg segítségével. A magvakat üvegbe töltjük és az üvegből egyen-

letes rázogatással a sorokba egyformán osztjuk el. Az üveg nagy könnyebbséget jelent a vetésnél. A kézből vetett mag ugyanis nem csuszlik könnyen és ezért egyenletlenül szóródik el az ágyakban.

Barna égen felhők gyűlnek,
Tücsök már nem hegedülget,
Csak kinek van enni, amit:
A Magyar Nép erre tanít.

Uj eljárás a paradicsom gyors érlelésére.

A fagyok előtt leszedett paradicsomot, amint azt lapunkban is közöltük, meg lehet érlelni, sőt el lehet tartani friss állapotban egészen karácsonyig. Rendes szokás, hogy a leszedett paradicsomot a Nap melege segítségével érlelik. Ez jól be szokott válni, bár az ilyen paradicsom nem lesz olyan édes, mint a természetes módon megért paradicsom, de íze kitünő és cukorral édesíthető. Egy németországi kertész közelebről nagyon érdekes kísérletről számolt be. Közli, hogy megállapításai szerint a zölden leszedett paradicsom sokkal gyorsabban és sokkal egyenletesebben érik meg, hogyha leterítjük valamivel, hogy sötétben álljon. A kísérletet mindenki elvégezheti, mert nagyon hasznos és gazdaságos tapasztalatokat nyerhet.

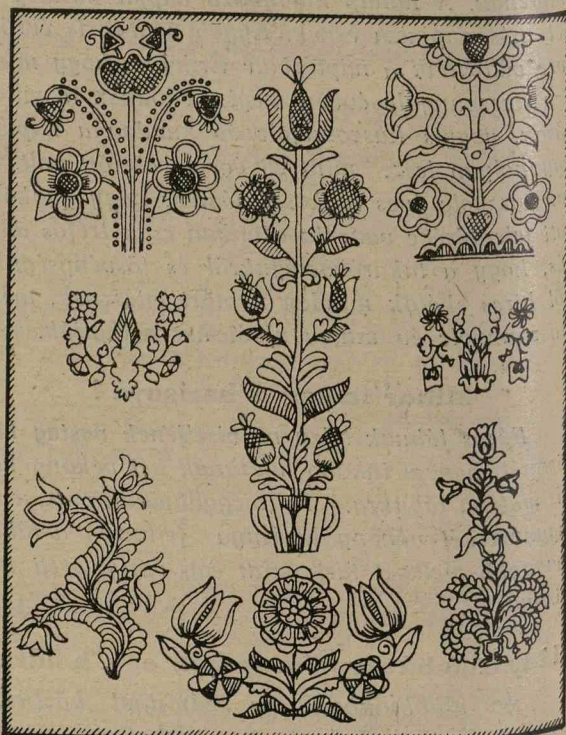
— Te móré, tanuk is bizonyítják, hogy te loptad el az aranygyűrűt. Tudod-e, hogy mit fogsz ezért kapni?

— Hogyne tudnám. Kétszáz lejt ígért érte a zsidó.

Mennyit jövedelmez a gyümölcsös?

Szakszerű megállapítások szerint a gyümölcsös jövedelme nagyobb, mint a szántóföldé. Közép számokban kifejezve, egy hold szilva ültetvény 1500, egy hold alma ültetvény 5000, egy hold kajszinbarackos 7000 lej tiszta jövedelmet hoz évente. Ezek a szám adatok termésben levő és gondos kezelés alatt álló gyümölcsösökre vonatkoznak.

A magyar diszítés alapformái.

Nagyon érdekes elem csoportosításokat közlünk mai számunkban; egyike újszerűségével, másika szokatlan elemeivel teszi változatossá és gazdagabbá eddigi gyűjteményünket.